

Fornuft og følelser

Den store aksjekvelden i Oslo, 11.november 2019

Martin Graftås, Spare- og investeringsøkonom – ODIN Forvaltning

Patos: Beslutningene dine styres av følelser...
...men, du begrunner dem med rasjonelle argumenter

Stemning, psykologi og støy!

Varsler børsfall på 70-80 prosent

Investorene bør ruste seg for en brutal justering, mener SEB-strateg Thomas Thygesen.

Oppgang på flere asiatiske børser tross amerikansk tollhopp

Asiatiske aksjekurser gikk stort sett oppover fredag, selv om USA satte opp tollen på enda flere kinesiske varer.

Børsfall i Asia etter at Trump hevdet Kina «brøt avtalen»

De største børsene i Asia faller for fjerde dag på rad etter at handelsspenningene mellom USA og Kina blusset opp igjen.

Advarer mot 50 prosent børsfall i Norge – kan gi lavere renter

Analysesjef Pål Ringholm i Sparebank 1 Markets mener nedturen på verdens børser kan være starten på et omslag i verdensøkonomien. Det vil kunne ramme Norge hardt.

Trond Lydersen
Journalist

Erlend Kinn
@erlendki
Journalist

Publisert 11. okt. 2018 kl. 18:08
Oppdatert 11. okt. 2018 kl. 18:01

Første år med børsfall siden 2011

De siste seks årene har Hovedindeksen på Oslo Børs tikkert oppover år for år, men 2018 sa det stopp.

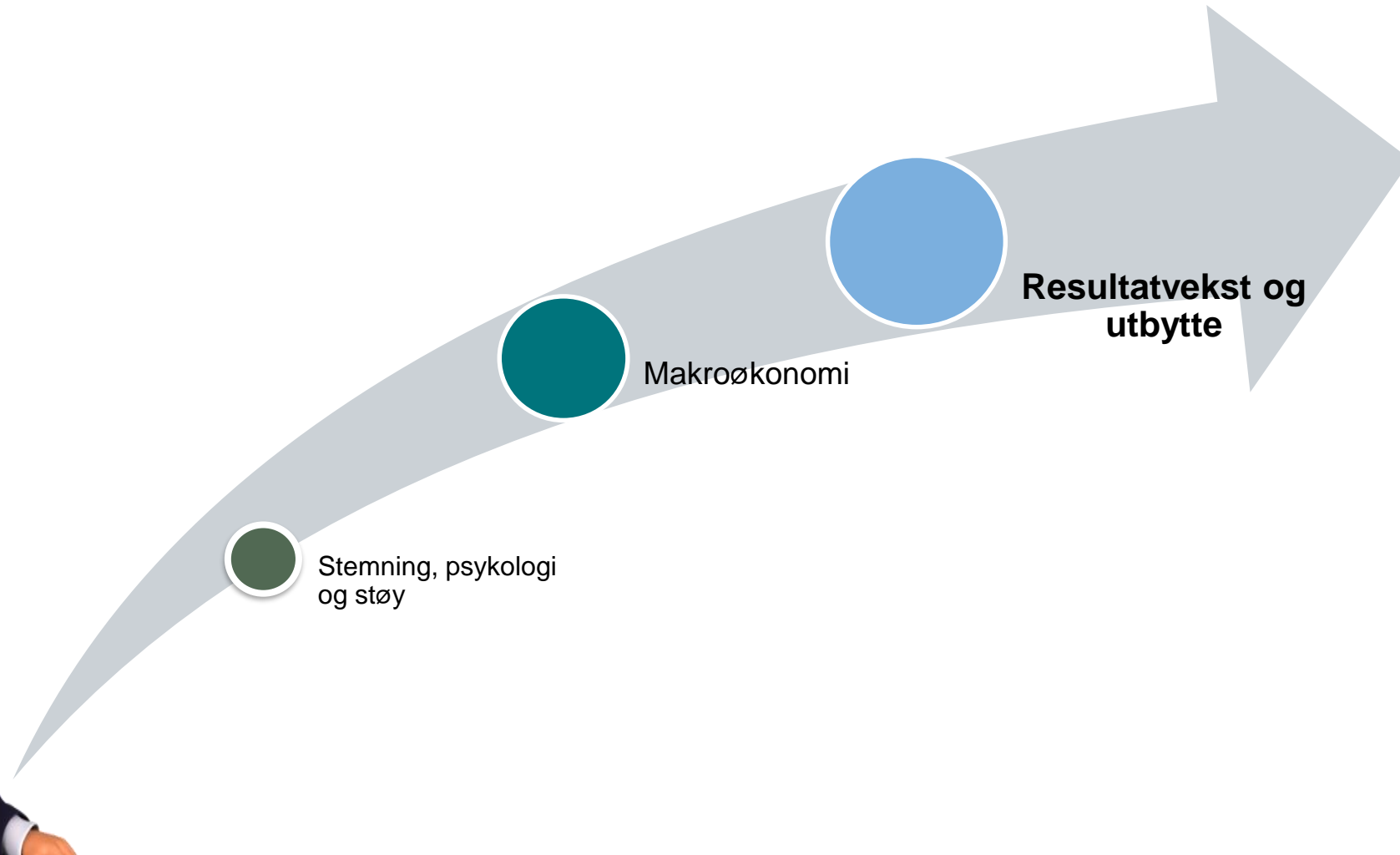
Oslo Børs til ny rekord igjen

En positiv analyse bidrar til opptur for en av de tyngste aksjene på børsen. (Oppdatert 09:11)

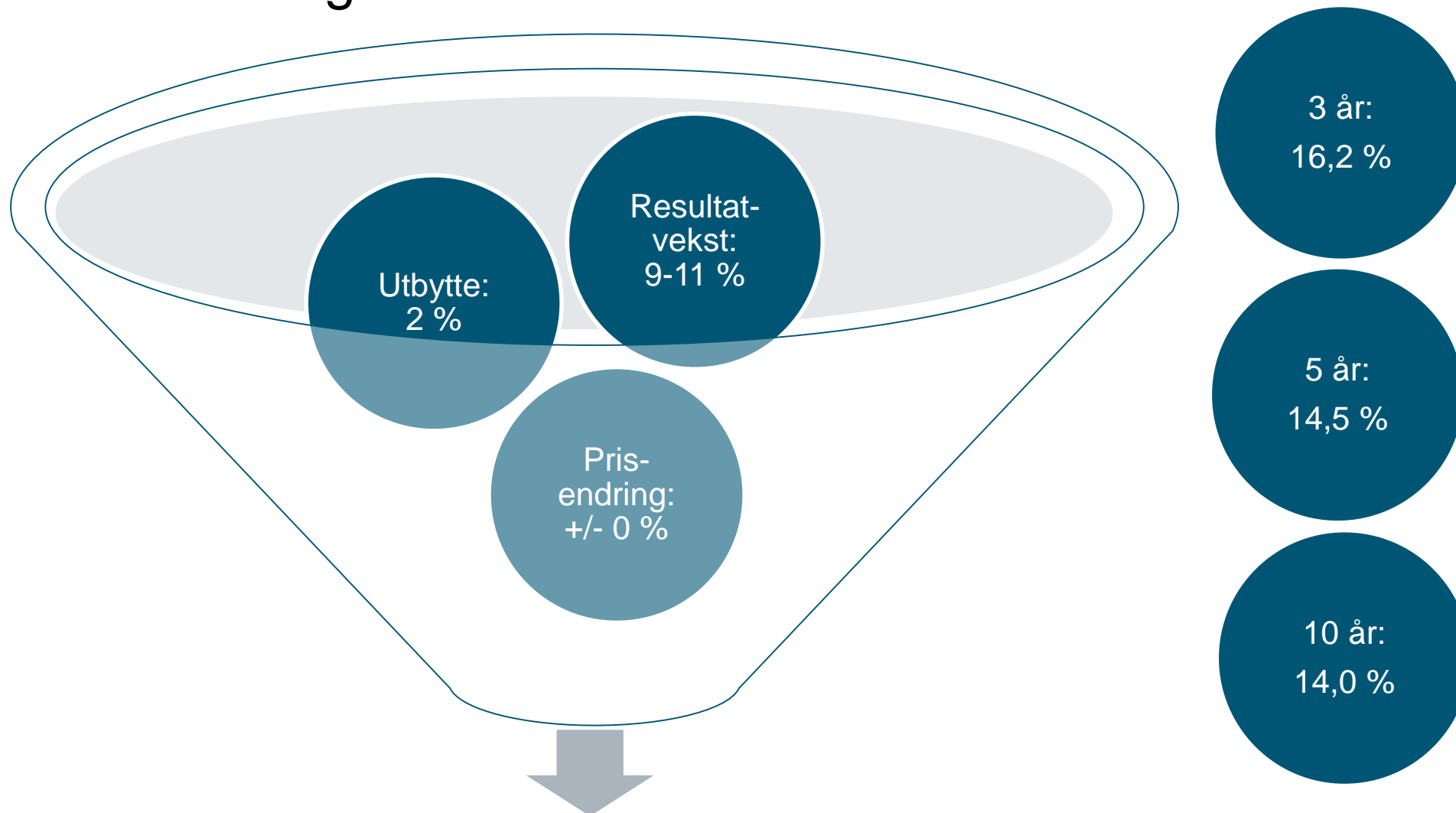

Nasdaq og S&P 500 satte nye rekorder på Wall Street

Hva driver den langsiktige avkastningen?

Hvor kommer avkastningen fra?

Langsiktig årlig avkastning: 11-13 %

Hvor kommer avkastningen fra?

S&P 500

Tidsperiode	Utbytte fra selskapene	Resultatvekst i selskapene	Endring i prising (P/E)	Årlig avkastning
1900 – 1910	3,5%	4,7%	0,8%	9,0%
1910 – 1920	4,3%	2,0%	-3,4%	2,9%
1920 – 1930	5,9%	5,6%	3,3%	14,8%
1930 – 1940	4,5%	-5,6	0,3%	-0,8%
1940 – 1950	5,0%	9,9%	-6,3%	8,6%
1950 – 1960	6,9%	3,9%	9,3%	20,1%
1960 – 1970	3,1%	5,5%	-1,0%	7,6%
1970 – 1980	3,5%	9,9%	-7,5%	5,9%
1980 – 1990	5,2%	4,4%	7,7%	17,3%
1990 – 2000	3,2%	7,4%	7,2%	17,8%
2000 – 2010	1,2%	0,8%	-3,2%	-1,2%
2010 – 2019	2,2%	7,5%	3,0%	12,7%

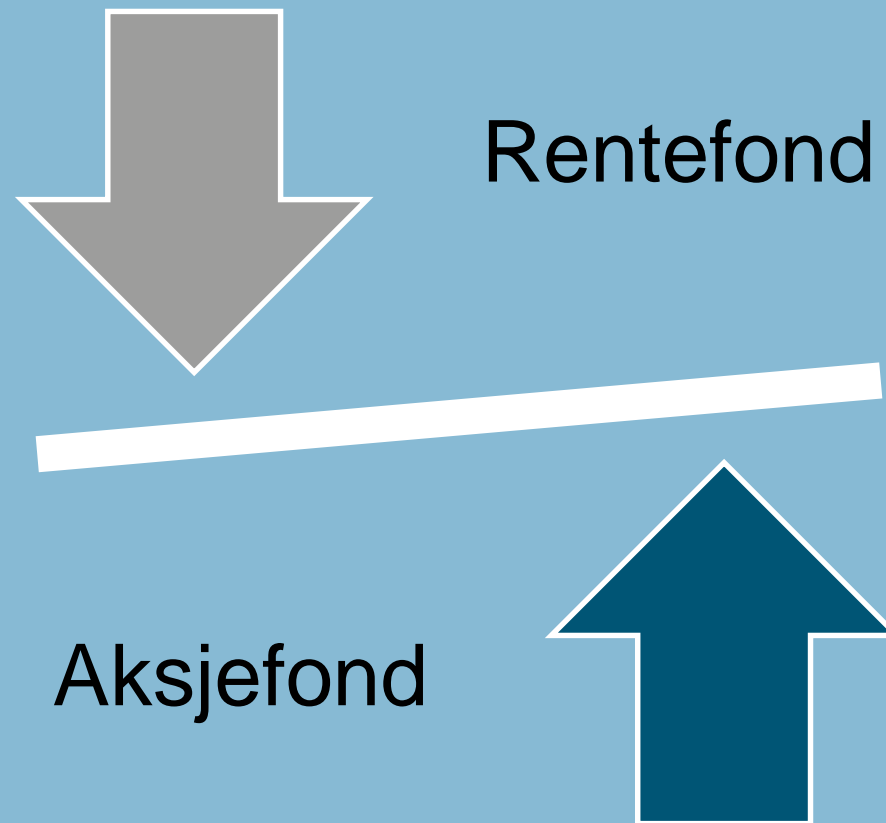
Aksjefond gir avkastning – rentefond reduserer risikoen

Hvor godt sover du om natten?

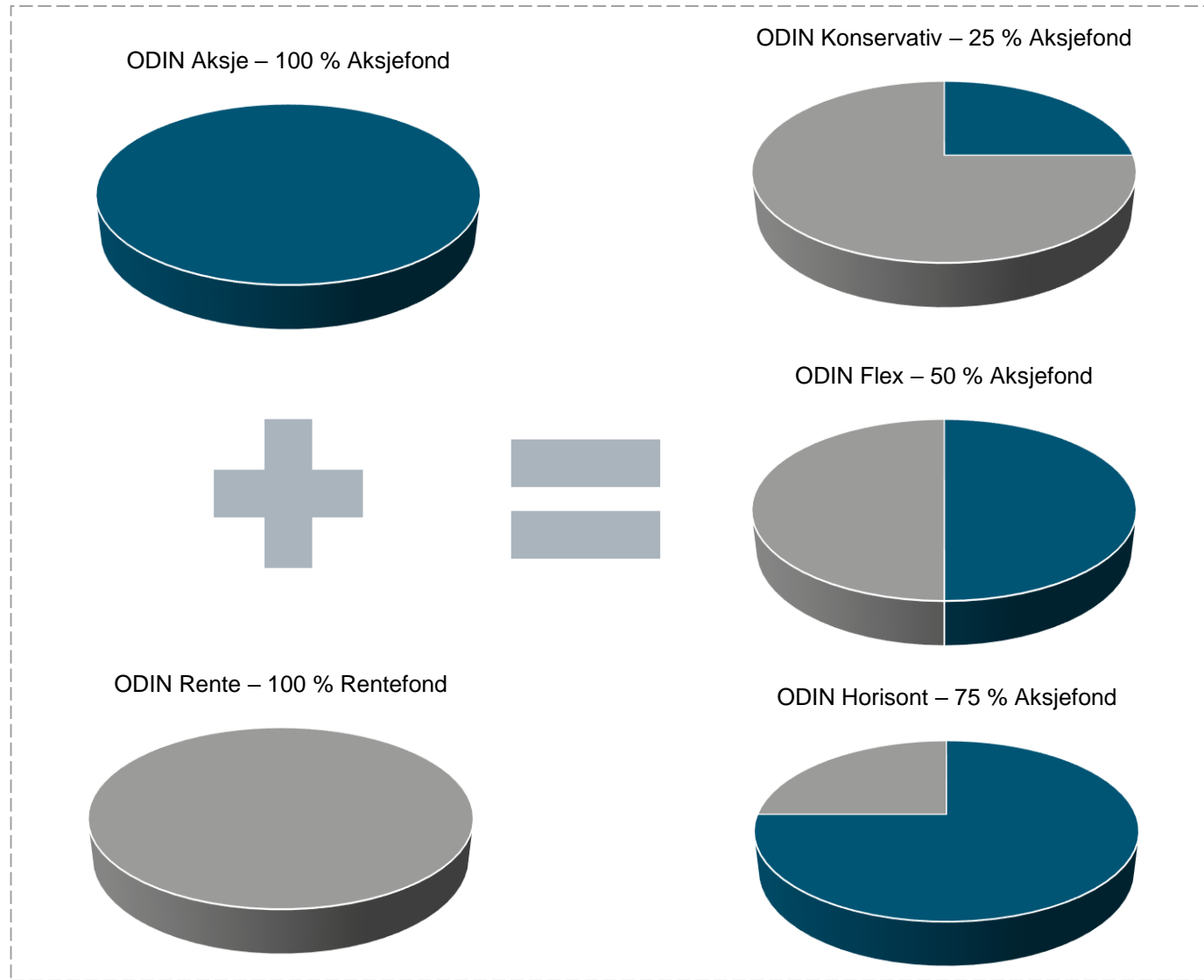
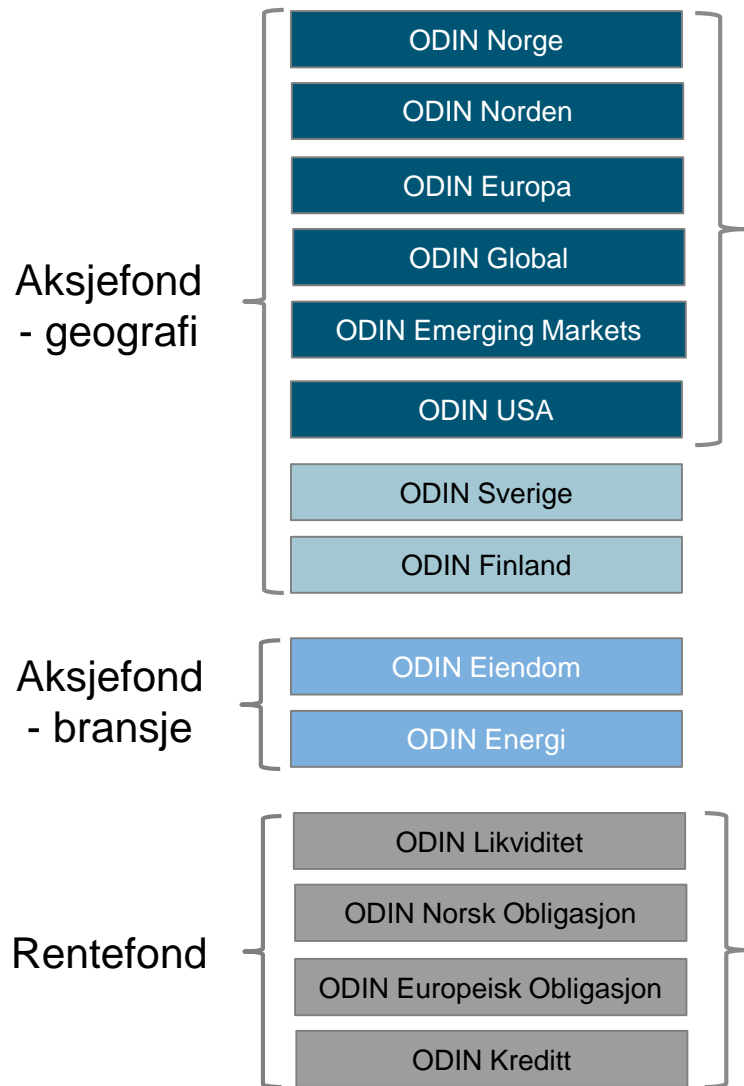
90 – 95 %

av avkastningen din kommer fra strategisk allokering, dvs hvilken fordeling du har mellom aksje- og rentefond

Kun 5-10 % av avkastningen kommer fra hvilke fond du velger

Fondsstruktur

Ikke la følelsene ta overhånd!

- Det vil «alltid» være noe å bekymre seg over i aksjemarkedene...
- Beslutningene dine styres i stor grad av følelser – og det er lett å finne argumenter som støtter følelsene dine
- Den langsiktige avkastningen i aksjemarkedet styres av resultatvekst, utbytte og reprising
- Aksjefond gir avkastning – rentefond reduserer risikoen: Hold fokus på den strategiske allokeringen

ODIN

---

skaper verdier for fremtiden